

Opsamling på borgermøde om budgetforslag på Ældreområdet

24. september 2019 i bygning M

OPGAVEN; til borgerne

”Vi har brug for dit perspektiv.

Albertslund Kommune står overfor store besparelser i de kommende års budgetter. Forud for budgetforhandlingerne for 2020 beder vi om dit perspektiv på de konkrete besparelsesforslag, som vi politikere skal tage stilling til. Dit perspektiv er vigtigt, når vi skal træffe de bedst mulige beslutninger i en svær situation, så Albertslund fortsat er den by, vi kender og holder af.”

FORMÅLET MED BORGERMØDET

- Skabe viden om den økonomiske situation i Albertslund Kommune
- Bringe *mere* viden frem og *flere* perspektiver i spil – hjælp med at gøre kommunens budgetforslag bedre.
- Giv input, bliv inspireret, kom med forslag! (Gruppearbejde)
- Give politikerne perspektiver og input med hjem, til deres arbejde med budgetforhandlingerne

PROGRAM

1. Den økonomiske situation v. Borgmester Steen Christiansen
2. Rammen for budgetforslag v. Kommunaldirektør Jette Runchel
3. Kvalificering af budgetforslag - Gruppearbejde ved bordene
  - Refleksion over Borgmesterens og Kommunaldirektørens oplæg
  - Etablering af et fælles fundament for arbejdet med budgetforslag
  - Perspektiver på de enkelte budgetforslag
  - Prioritering
4. Afrunding v. Borgmester Steen Christiansen

OPSAMLING PÅ MØDET

VELKOMST OG RAMMESÆTNING

Den økonomiske situation v. Borgmester Steen Christiansen

- Tak for at I vil bruge de næste timer på at diskutere budgettet og gøre budgetforslagene bedre.
- Kommunalbestyrelsen er interesseret i at vide, hvad I tænker om budgetforslagene – og derfor sidder de med og lytter til jeres perspektiver i dag.
- Vi står overfor en stor besparelse i Albertslund. Det kan vi ikke komme udenom, og derfor er budgetkataloget også større end det plejer. Albertslund har det største serviceniveau af alle kommuner. Vi er udfordret på vores likviditet og vi bliver nødt til at spare, hvis vi skal have en økonomi i balance.
- Læs Steens slides [her](#)

Rammen for budgetforslag v. Kommunaldirektør Jette Runchel

- Vi har glædet os til at se jer i dag. Normalt synes vi, at vi er gode til at involvere jer, og vi tør godt at kalde på jer, også når det handler om noget, som er rigtig svært – nemlig vores økonomi. Og i dag vil vi gennemføre mødet på en måde, der er lidt anderledes end det traditionelle borgermøde. Det betyder at en del af arbejdet kommer til at foregå ude ved bordene, så vi sikrer, at I alle kommer til orde og får mulighed for at uddybe jeres perspektiver.
- Min forhåbning er at alle går lidt klogere hjem – med ny viden og nye perspektiver på budgettet, hinanden og den opgave, politikerne står overfor.
- Budgetforslagene er lavet af administrationen og er et bud på, hvor der er mulighed for at spare, omprioritere og tænke anderledes. Jeg håber, at I med jeres deltagelse i dag, vil være med til at gøre budgetforslagene bedre. At I kommer med idéer til, hvordan man kan dreje forslagene - kan man skubbe til noget, kan man ændre forslagene og gøre dem bedre?
- Målet med mødet i dag er, at I klæder kommunalbestyrelsen på til at træffe gode beslutninger om budgettet.

DELTAGERNES TANKER & MOTIVATION FOR AT DELTAGE

Deltagerne mødte op til mødet af forskellige grunde og med forskelligt fokus. Nedenfor kan man læse nogle af dem:

- Jeg er kommet, fordi jeg er blevet inviteret, og så vil jeg gerne give mit besyv med.
- Jeg tænker meget på, at vi bliver flere og flere ældre – og nu påtænker jeg selv at sælge huset, men der mangler ældrevenlige boliger tæt på byen.
- Jeg er bekymret for forslaget om at lukke Fitness - de ældre kommer ikke afsted uden. De andre centre er dyre og de er ikke let tilgængelige. Besparselsen er også meget lille i forhold til det personale, der er der.
- Jeg tænker på, at der jo også kommer besparelser andre steder fra, og dem skal vi huske at regne med. Nu er der fx kommet et sted som deler gratis mad ud til ældre i byen, det må da også spare kommunen penge.

VÆRDIER

Hver gruppe udvalgte de tre værdier, som de mente var vigtigst, når vi diskuterer budgetforslag på ældreområdet. Værdierne gav et fælles udgangspunkt for gruppernes samtale om budgetforslagene efterfølgende. Selvom der var mange værdier at vælge imellem, valgte grupperne mange af de samme.

VÆRDIERNE GIK IGEN

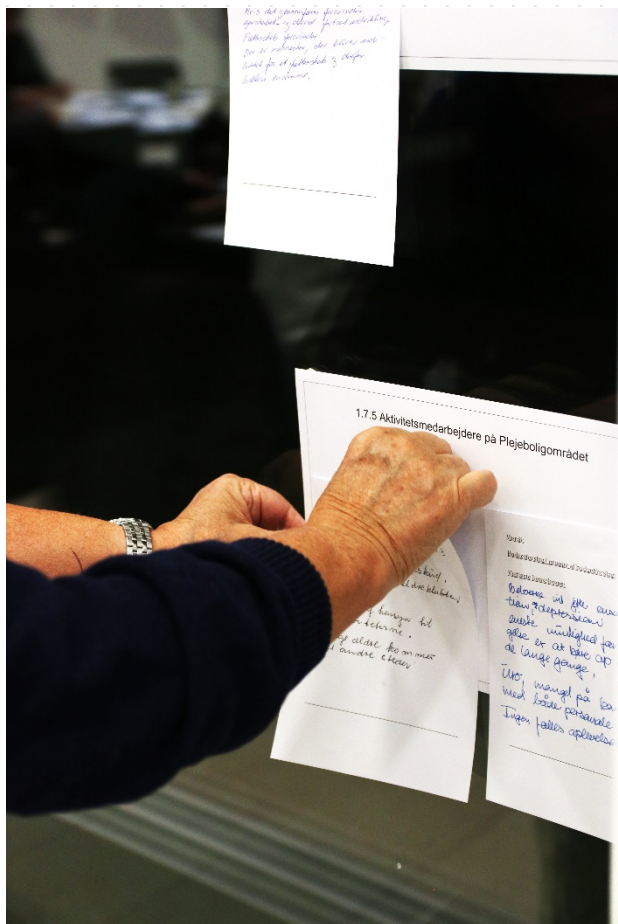
Mange grupper valgte mennesker, fællesskab og dagligdag som centrale værdier. De valgte værdier var;

- Mennesker (4)
- Fællesskab (3)
- Dagligdag (3)
- Omsorg (2)
- Fritid (2)
- Sammen
- Ejerskab

KVALIFICERING AF BUDGETFORSLAG

Deltagerne tog værdierne med sig, da de skulle kvalificere budgetkataloget. Formålet var at komme med nye vinkler, perspektiver, idéer og sætte ord på de vigtigste konsekvenser af budgetforslagene, så politikerne får mulighed for at træffe de bedst mulige beslutninger. Læs borgernes perspektiver sidst i opsamlingen.

PRIORITERING

Da deltagerne havde arbejdet med at kvalificere de enkelte budgetforslag, fik de tre klistermærker som de blev opfordret til at sætte på de tre budgetforslag, de helst så udmøntet. Dernæst blev deltagerne bedt om, at sætte en gul seddel, på det budgetforslag, som de synes, politikerne skal være ekstra opmærksomme på, inden de eventuelt beslutter at udmønte det.

Desværre blev opgaven ikke formuleret tilstrækkeligt klart til, at alle deltagerne forstod den. Derfor kom en del deltagere til at sætte klistermærker på forslag, de ikke ønskede udmøntet.

På den baggrund er der ikke lavet en optælling af deltagernes prioriteringer.

IDÉER & FORSLAG

- Ekstra koordinator ud over demens, så man får fat i borgeren inden hospitalet kalder
- Hvis man bygger de små ældreboliger som man/I snakker om, bør der bygges som kollektiver. Fælles køkken, fælles aktivitetsrum osv.
- Hvordan kan det være, at der er unge mennesker, som ikke vil arbejde, når der er stillinger at få? Man vil fx ikke tage rengøringsarbejde
- Der skal etableres aftenkursus i området ”elmehusene”. Det er efterhånden nedlagt i hele området.
- Flexbusserne kommer ofte for sent, og det er problematisk, fordi man så kommer for sent til det man skal.

BORGERNES KVALIFICERING AF BUDGETFORSLAG

#1

AKTIVITETER

1.7.7 Lukning af det åbne aktivitets- og træningstilbud

- Bør ikke lukkes eller formindskes. De er billigere i drift end private klinikker.
- Som alle andre mennesker, har ældre mennesker stor værdi af at kunne så meget som muligt selv.
- Når ældre ikke motiveres til bevægelse bliver det dyrere for kommunen senere i livet, for så går man i stå. Derfor skal der være et træningstilbud.
- Det vil ikke have nogen konsekvens.
- Overgå til Sundhedshuset.
- Den vigtigste konsekvens er ensomme ældre, dårlig livskvalitet, dårlig ernæring, mere sygdom, dårlig mobilitet.
- Vigtigt at de ældre kan træne deres krop – selvhjælp. Og købe et måltid mad. Træning skaber mindre forbrug på døgnpleje. Det er vigtigt at have et sted at komme.

BORGERNES KVALIFICERING AF BUDGETFORSLAG

1.7.4 Daghjem på Plejeboligområdet

#2

- Det vil have konsekvenser for mennesker, som er svage, de to daghjem er for demente. Mennesker + familien kommer til at mangle aflastning. De har også brug for fællesskab - både pårørende med andre i samme situation, og de demente får følelsen af at høre til.
- Lukning vil ikke virke – de pårørende ender med at blive indlagt.
- Det vil generere en tab-tab situation. Plejen flyttes fra en billigere til en dyrere model (fra hjem til plejehjem/ fra pårørende til hjemmehjælp). Og samtidig forringes borgernes livskvalitet. Drop dette.
- Det vil være en katastrofe. Det aflaster pårørende om dagen og derfor vil borgerne kunne blive længere i eget hjem.
- Konsekvens vil være øget behov for hjælp i eget hjem samt pårørende der vil blive så belastet at de bliver syge.
- Katastrofalt.

1.7.5 Aktivitetsmedarbejdere på Plejeboligområdet

- Der vil blive færre aktivitetstilbud, og det vil betyde en betydelig forringelse af beboernes dagligdag fysisk og psykisk. Det vil gå ud over glæden, kontakten og fællesskabet.
- Beboerne vil føle ensomhed, depression og isolation – eneste mulighed for beskæftigelse er at køre op og ned af gangen. Det vil skabe uro, mangel på kontakt og fællesskab.

BORGERNES KVALIFICERING AF BUDGETFORSLAG #3

1.7.3 Diverse råd, pensionistklubber og ældreaktiviteter

- Damgårdshave, ældre, trivsel, ensomhed, forebyggende, brugerstyret.
- Besparelser på tilskud til ældreklubberne har store konsekvenser for klubberne.
- Humlely skal ikke lukkes. Aflastning for borger og pårørende. Det giver udgifter for man skal indlægges på Nordvang. Mange ældre kommer i kommunen indenfor de næste 5-10 år.
- Dette forslag bør borgerne ikke gå med til, da mange brugere profiterer af tilbuddene.
- De er vigtige for at holde sig i gang, fx Damgårdshave, hvor der foregår mange ting. Fællesskaber forebygger ensomhed og udskyder plejebenhov. Husk også at sikre en god introduktion til tilbud.
- Det vil ingen konsekvens have at nedlægge sundhedsrådet.
- Aktiviteter i ældreklubben går ned. Det er vigtigt af hensyn til aktiviteterne. Mange ældre kommer ikke andre steder.

BORGERNES KVALIFICERING AF BUDGETFORSLAG #4

1.7.3 Diverse råd, pensionistklubber og ældreaktiviteter (fortsat)

- Alle tiltag der kan stimulere folk til at være i kontakt med omverdenen skal beholdes og støttes.
- Hvis det gennemføres forsvinder ejerskabet – og dermed den fortsatte udvikling. Fællesskabet forsvinder . Der er mennesker der bliver udelukket fra fællesskabet og derfor lettere bliver ensomme.
- Det er vigtigt at bevare Damgårdshave.
- Ældrerådet prøver at hjælpe de ældre på mange måder. Hvis vi kommer med vores klager, så prøver ældrerådet at hjælpe os på mange måder, og de har større autoritet end os andre.
- Hvis ældreklubberne ikke får et mindre tilskud tror jeg de bliver nedlagt. Klubberne betyder at man i boligområderne kommer hinanden mere ved og hjælper hinanden.
- Det er forkert at beskære budgettet på Damgårdshave på grund af alt det frivillige arbejde der foregår der. Der kommer så mange mennesker at det må være et mindre beløb pr. besøgende.

BORGERNES KVALIFICERING AF BUDGETFORSLAG #5

ÆLDRE OG MAD

1.7.12 Ernæringsområdet

- Hvis forslaget vedtages er der kun SU. personale, der skal varetage alt andet også. Borgeren får ikke den næring han/hun har brug for. Mad og drikke er meget vigtigt, for at ældre kan fungere så godt som muligt. Det er den ældres sidste tid i livet.
- Det er vigtigt med en lokal kostansvarlig der har forstand på kotsammensætning.

1.7.13 Klinisk diætist

- Klinisk assistent vil utvivlsomt, blive hårdt savnet som en kompetenceområde i kommunen i den individuelle patientbehandling.
- Vi kan ikke vurdere værdien af en klinisk diætist på baggrund af materialet.

BORGERNES KVALIFICERING AF BUDGETFORSLAG #6

RENGØRING OG TRANSPORT

1.7.1 Rengøring hver tredje uge

- Ved at give mindre rengøring kan de ældre røre sig mere.
- Det er ikke altid nødvendigt at få gjort rent hver 14 dag eller hver 3 uge – det er relevant at få gjort rent når der er BEHOV for det. Fx når gulvet er fedtet og man kan falde, når toilettet ikke er rent eller når tøjet er beskidt.
- Flere midler til rengøring og pleje øger livsglæde. Find nye teknologiske løsninger for dem der har brug for det (a´la robotstøvsugere).
- Som 85 årig, er det yderst vigtigt at få hjælp til rengøring hvis man ikke kan selv. Ellers ”visner” man.
- Der burde kunne tages individuelle vurderinger af behov for rengøring med garanti for et minimum.
- Hvad består rengøring hver 3 uge i. Urin og afføring på toilet og i resten af boligen? Hvem har kompetencen til at vurdere en eventuel sundhedsfaglig problemstilling. Svar: Individualisering.
- Pas på hygiejne og sygdomme.
- Mulighed for genoptagning. Hvad kan borgeren evt. selv gøre.

BORGERNES KVALIFICERING AF BUDGETFORSLAG #7

1.7.6 Fuld egenbetaling til transport, til genoptræning og vedligeholdende træning efter serviceloven § 86

- Delvis egenbetaling, men man skal tænke på, hvem kan betale og komme med til træning o. a.
- Vigtigt at ældre kommer til træning, det får vi mere velfærd ud af.
- Man skyder sig selv i foden for konsekvensen er mindre mobilitet, dårlig balance, fald, hævede ben, bensår – og det vil føre til lægebesøg, sygeplejebesøg, hjemmehjælp, hjemmefys.
- En kommunal el-bus til at afhente folk eller flere cykel-taxier. Ellers skal det bero på en individuel vurdering. Det har en forebyggende indsats at folk kan komme ud og mødes.
- Ingen ældre kommer til træning og bliver dårligere og får brug for mere hjælp, samt flere hospitalsindlæggelser.
- For mange vil ikke komme ud og de vil gå glip af samvær med andre.

BORGERNES KVALIFICERING AF BUDGETFORSLAG #8

PERSONALERESSOURCER

1.7.9 Løn til myndighedspersonale

- Demenskonsulenter; Min livssituation blev reddet i den første rigtig svære tid. Og når jeg har brug for det er der altid mulighed for at vende en svær situation.
- Den demente bliver ladet i stikken. Familie og pårørende kommer til at mangle støtte og vejledning. Konsekvens kan blive tidligere plejehjemsbehov. Der ønskes 98 demensvenlige kommuner, vi skal gerne fortsat være en af dem.
- Danmark bør have 98 demensvenlige kommuner, og det vil Albertslund ikke kunne blive hvis demenskoordinator afskediges. Det vil ikke kun være en forringelse af serviceniveauet, men der vil også komme to syge i hvert hjem frem for en (den demente). Der ligger meget evidensbaseret viden på dette område. Det vil være en katastrofe, hvis ikke der findes speciel viden på området, for det er et område, hvor der kommer flere og flere hver år.

BORGERNES KVALIFICERING AF BUDGETFORSLAG #9

1.7.9 Løn til myndighedspersonale.

- Koordinatorer (2) redder kommunen fra tidlig anbringelse af demente op plejehjem, samt syge pårørende. Uden aktivitetsmedarbejdere bliver det en kedelig hverdag for klienter. Humlely – uden det bliver mange ladt i stikken. Humlehusene; der er allerede for få medarbejdere – så yderligere reduktion er uforsvarligt.
- Manglende koordinering er for ALTID, hvis det spares væk.
- Overlap med andre personalegrupper er ikke realistisk.
- Det er en yderst belastet gruppe, som man her vil reducere støtten til. Det vil være farligt at fjerne en kæmpe del af kommunens ekspertise indenfor demensområdet. Det vil være bedre at øge antallet af demenskoordinatorer – men man bør i det mindste bevare en af demenskoordinatorerne.
- Demenskoordinatoren må ikke spares væk, for de pårørende vil gå ned, da koordinatoren hjælper.

BORGERNES KVALIFICERING AF BUDGETFORSLAG #10

1.7.11 nedjustering af normering på humlehusene

- Svært at vurdere konsekvens, hvor store er forskelle i brugernes behov set i forhold til Albertshøj. Er der arbejdsgange der kan laves om. Samme plejemængde samme normering.
- Flere midler til rengøring og pleje, øger livsglæde. Kapitalstærke borgere vil have en ordentlig ældrepleje – bedre ældreboliger. Find nye teknologiske løsninger til dem der har brug for fysisk og psykisk assistance. Vi skal ned til træning.... der får vi mere velfærd. Altså bæredygtighed. Albertslund Kommune er socialt udsat – folkepension i centrum. Hvis man nu tager 50 kr. pr. tur i stedet for 24 kr. hvor meget kan man så spare? Sekundære omkostninger – besparelser rammer 'kassen' igen: vi skal ikke kun have en proportional vækst i kassen, men en balance i værdipolitikken. Sprog ændrer sig men tænk på modtageren. Ord der kunne erstattes; "Målgruppe", "Samspil".
- Her skal man have mere fast personale og ikke afløsere som ikke kender borgerne. Det er som at "tisse i bukserne".
- bekymring for livskvaliteten. Opmærksomhed på borgers aktuelle behov.
- Personalestyrken er i forvejen ikke stor ej heller specielt velfungerende. Man vil altså yderligere belaste en gruppe der er hårdt spændt for allerede. Kan ikke anbefale besparelsen.